

Colecția *Viața în Hristos*
Seria *Imnografie bizantină*

3

CUPRINS

Sfântul Iosif Imnograful

Introducere (Pr. Dragoș Bahrin) 9

Canoane de rugăciune la Sfântul Arhanghel Mihail

Canonul I Traducere din limba greacă veche 23

Canonul al II-lea LAURA ENACHE 27

Canonul al III-lea Introducere și ediție îngrijită de 37

Canonul al IV-lea Pr. DRAGOȘ BAHRIM 69

Canonul al V-lea 83

Canonul al VI-lea 97

Canonul al VII-lea 111

Canon la pomenirea minunii Sfântului Arhanghel Mihail
la Colose sau Hones 127

Alt canon la pomenirea Înaltpreasfințitului
la Colose sau Hones TEOFAN 137

Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Istoric și descoperire despre Sfântul părinte nostru Arhip.
pagonariul preacinstitei Biserici a Sfântului Arhanghel Mihail
din Colose (Hones) 151

Al lui Neofit Monahul și Z. Doxologia
Iași, 2018 163

CUPRINS

Introducere (Pr. Dragoș Bahrim) 9

Canoane de rugăciune la Sfântul Arhanghel Mihail

În amintirea Părintelui Iustin Pârâu

Canonul I 23

Canonul al II-lea 37

Canonul al III-lea 57

Canonul al IV-lea 69

Canonul al V-lea 83

Canonul al VI-lea 97

Canonul al VII-lea 111

*Canon la pomenirea minunii Sfântului Arhanghel Mihail
la Colose sau Hones* 127

*Alt canon la pomenirea minunii Sfântului Arhanghel Mihail
la Colose sau Hones* 137

**Istorisire și descoperire despre Sfântul părintele nostru Arhip,
prosmonariul preacinstitei Biserici a Sfântului Arhanghel Mihail
din Colose (Hones)** 151

**Al lui Neofit Monahul și Zăvorâtul, Cuvânt de laudă la
dumnezeiescul Arhanghel Mihail cel Preamare** 163

*Canonul I la Sfântul Arhanghel Mihail**

purtând acrostihul:

Conducătorului minților celor cerești i se cuvine cinste.
Iosif.

Cântarea 1, glasul al 3-lea

Irmosul:

«**T**u ești Dumnezeu cel Minunat, Care cu preaslăvire faci minuni; Cel ce ai uscat adâncul și căruțele le-ai acoperit și ai mântuit pe poporul ce-Ți cânta Ție, ca Izbăvitorului nostru și Dumnezeu».

Stih: Sfinte Arhanghele Mihaile,
roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

* Traducere după Paraskevi Toma, *Joseph the Hymnographer. Kanones on Saints According to the Eight Modes. Critical Edition* (Byzantinistische Studien und Texte 12), Zürich, 2018, pp. 103-112.

Pe tine, întâistătorul minților dumnezeiești, cu credință te laud, umple de har mintea mea¹ și luminează-o dumnezeiește, alungând departe de ea întunericul cumplit al necunoștinței².

Stih: Sfinte Arhanghele Mihaile,
roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Ca cel ce stai înaintea Minții celei dintâi³, strălucind cu raze de taină⁴, pe cei ce te cinstesc pe tine cu credință, Mihaile, îi luminezi și alungi întunericul ispitelor⁵.

Slavă...

Alergând în tot pământul, cu adevărat mare Mihaile, izgonești răutatea răilor demoni. Vindecă toată boala trupurilor și sufletelor noastre pururea⁶.

Și acum...

¹ Cf. Ef. 1, 6.

² Cf. I In 2, 8; Ef. 4, 18.

³ Cf. Apoc. 7, 11.

⁴ Cf. Înț. Sir. 43, 4.

⁵ Cf. In 12, 46.

⁶ Cf. Mt. 4, 24; Ps. 40, 5.

Hristoase, Fecioara Maică⁷ pururea Te roagă împreună cu Arhanghelul: Îndură-Te de lume⁸, dă tuturor iertare de păcate, ca un Dumnezeu preabun.

Cântarea a 3-a

Irmosul:

«**S**uflete sterp și neroditor, câștigă rod bine slăvit și, bineroditor făcându-te, strigă: întăritu-m-am prin Tine, Dumnezeule; nu este sfânt, nu este drept, afară de Tine, Doamne».

Cu toate puterile cele cerești aducând slavă lui Dumnezeu, Mihaile, roagă-te ca cei care pe pământ slăvesc⁹ strălucirea ta să dobândească slava și strălucirea Stăpânului a toate¹⁰.

Adâncul dumnezeieștii cunoștințe¹¹ fiind tu, Mihaile, și rău al cinstitelor daruri¹², ne reverși nouă tuturor

⁷ Cf. Mt. 1, 23.

⁸ Cf. Ps. 4, 1.

⁹ Cf. Lc. 2, 13-14.

¹⁰ Cf. Bar. 4, 24.

¹¹ Cf. Rom. 11, 33.

¹² Cf. In 4, 10.

apele tămăduirilor care curăță întinăciunea celor ce te laudă pe tine¹³.

Slavă...

Fii nouă, robilor tăi, ajutor în toată vremea, fii nouă sprijin¹⁴, fii nouă zid nesurpat și sabie care taie tabelele demonilor¹⁵, Arhistrategule.

Și acum...

Ca una care ai născut pe pământ, Preacurată, pe Făcătorul îngerilor și al muritorilor¹⁶, împreună cu toate puterile cerești¹⁷, roagă-te să aflăm noi milă în Ziua Judecării¹⁸.

Cântarea a 4-a

Irmosul:

«**P**rorocul Avacum, preacurat pântecel tău, munte umbrit mai înainte l-a văzut; pentru aceea a și

¹³ Cf. Is. 4, 4.

¹⁴ Cf. Ps. 17, 3; 26, 9; 70, 3.

¹⁵ Cf. Is. 65, 12.

¹⁶ Cf. Fc. 1, 27; Mt. 1, 23.

¹⁷ Cf. Mt. 24, 29.

¹⁸ Mt. 12, 36; II Tim. 1, 18.

strigat: de la miazăzi va veni Dumnezeu Cel Sfânt și din Muntele cel cu umbra deasă».

Intărește-ne pe noi, pe toți, pururea, Mihaile, să priveghem spre dumnezeiești cântări¹⁹, scoțând din sufletele noastre somnul trândăviei, ocrotitorule al celor ce te doresc fierbinte.

Minunat foarte și cu adevărat compătitor arătându-te prin cuvioase frumuseți²⁰, străbați cele cerești și cobori la cei de pe pământ²¹, Arhistrategule, ca să-i izbăvești din cele mai mari primejdii²².

Slavă...

Voievodule al îngerilor, conducătorul celor nematerialnici, *Arhistrategule al Domnului*²³, vindecă rănilor inimii mele, te rog, și cârmuiește în căile cele bune viața mea²⁴.

¹⁹ Cf. Ps. 9, 1-2.

²⁰ Cf. Ps. 44, 3.

²¹ Cf. Fc. 28, 12.

²² Cf. II Mac. 1, 11.

²³ Ios. 5, 14-15.

²⁴ Cf. Pilde 16, 17.

Și acum...

Ca ceea ce te-ai arătat mai înaltă decât cetele cele de sus, prin nașterea cea mai presus de minte²⁵, împreună cu acestea roagă-te, Preanevinovată, să fim izbăviți noi din patimile cele târâtoare la pământ și din *focul cel veșnic*²⁶.

Cântarea a 5-a

Irmosul:

«**C**u lumina Ta cea neînserată, Hristoase Dumnezeule, luminează smeritul meu suflet și-l povățuiește la frica Ta, pentru că lumină sunt poruncile Tale.»

Doctor al celor bolnavi²⁷, chezaș al celor ce păcătuesc, Mihaile, vindecă bolile sufletelor noastre²⁸ și neputințele trupurilor²⁹.

²⁵ Cf. Înț. Sir. 24, 4; Mt. 1, 20.

²⁶ Mt. 25, 41.

²⁷ Cf. Mt. 10, 8.

²⁸ Cf. Ps. 40, 4.

²⁹ Cf. Mt. 8, 17.

Roagă, Arhistrategule, pe Izbăvitorul și Mântuitorul tuturor³⁰, ca să dobândim cămara de nuntă³¹ cea înțelegătoare noi, cei ce te laudăm pe tine acum în Biserica ta.

Slavă...

Biserica ta, prin dumnezeieștile tale purtări de grijă față de ea, se arată liman mântuitor tuturor celor tălăzuiți, o, Mihaile, de întreprinderea valuri ale vieții³².

Și acum...

Arătatu-te-ai mai cuprinzătoare decât cerurile cuprinzând pe Dumnezeu³³, pe Care roagă-L, Maică Fecioară, să mă izbăvească pe mine din toată strâmtorarea cea rea³⁴.

³⁰ Cf. Tit 2, 13-14.

³¹ Cf. Mt. 9, 15; In, 5, 21.

³² Cf. IV Mac. 13, 6.

³³ Cf. III Mac. 2, 2; Mt. 1, 23.

³⁴ Cf. II Tes. 3, 1-2; Iov 36, 21; Rom. 2, 9.

Cântarea a 6-a

Irmosul:

«**A**dâncul patimilor și viscolul vânturilor celor potrivnice s-au ridicat asupra mea; ci, întâmpinându-mă Tu, Mântuitorule, mântuiește-mă și mă izbăvește din stricăciune, precum ai mântuit pe Prorocul Iona din fiară.»

Viază-mă cu rugăciunile tale dătătoare de viață pe mine, cel ce m-am arătat mort prin toate căderile, pentru ca, mântuit, să te laud pe tine, slujitorule al lui Dumnezeu, ca unul care am scăpat la sfântul tău acoperământ.

Patimile nenorocitului meu suflet, petele cele care-mi vin mie din nebăgare de seamă, conducătorule al dumnezeieștilor minți, curățește-le, rugându-L pe Mântuitorul³⁵.

Slavă...

Iată, dumnezeiasca ta casă, avându-te pe tine ca pe un soare mare, ne luminează pe noi cei ce suntem în ea³⁶,

³⁵ Cf. Is. 4, 4; Ps. 50, 4.

³⁶ Cf. Înț. Sir. 50, 7.

liturghisitorule al lui Dumnezeu, care laudăm marile tale puteri.

Și acum...

F ocul dumnezeirii, Fecioară, s-a sălășluit în pântecul tău, nu arzându-te, ci mai degrabă răcorindu-te³⁷. Ci tu arde patimile sufletelor noastre, Născătoare de Dumnezeu, cu caldele tale rugăciuni.

Cântarea a 7-a

Irmosul:

«**C**ei trei tineri în cuptor, pe Preacinstita Treime închipuind, îngrozirea focului au călcat și cântând strigau: Binecuvântat este Dumnezeul părinților noștri.»

Singurul Domn Preasfânt, ai sfințit corurile îngerilor al căror conducător l-ai făcut pe Mihail, prin care sfințește, Cuvinte al lui Dumnezeu, sufletele noastre³⁸.

Biserica ta, întâiule între îngeri, Rai s-a arătat³⁹, purtând minunile ca niște flori de taină⁴⁰, bineînmirosmând

³⁷ Cf. III Mac. 6, 6.

³⁸ Cf. I Tes. 5, 23.

³⁹ Cf. Fc. 2, 9.

⁴⁰ Cf. Înț. Sir. 39, 18.

cugetele⁴¹ tuturor drept-credincioșilor care te laudă pe tine.

Slavă...

Cu sabia ta nematerialnică, nimicește-i pe cei din Agar, care năvălesc peste noi și ne luptă cumplit⁴², iar pe cei prinși de ei degrab îi izbăvește.

Și acum...

Din tine s-a arătat oamenilor mântuirea⁴³, Maică Fecioară curată. Pentru aceea strigăm ție: mântuiește pe toți de stăpânirea celui nedrept, din patimi și nenorociri⁴⁴.

Cântarea a 8-a

Irmosul:

«**P**e Dumnezeu, Cel ce Se Slăvește de îngeri neîncetat...»

⁴¹ Cf. IV Mac. 8, 1.

⁴² Cf. Ps. 34, 1-3.

⁴³ Cf. Ps. 117, 27.

⁴⁴ Cf. IV Mac. 3, 18.

Preaînfrumusețat⁴⁵ cu slavă dumnezeiască te-ai arătat și pe cel legat l-ai eliberat din legături din care nu se poate scăpa⁴⁶, Arhistrategule⁴⁷, și din mijlocul barbarilor într-o clipă l-ai scos⁴⁸ pe cel ce te lauda pe tine fierbinte.

Arătându-te înfricoșător, împrăștii, Arhistrategule, taberele demonilor⁴⁹, iar pe mare chemat fiind⁵⁰, potolești întreitele valuri și nevătămați îi izbăvești pe cei ce se închină ție cu credință.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh Domnul

Rugăciunea noastră, Arhistrategule, du-o lui Dumnezeu, ca să fim izbăviți de învinuirea păcatelor, de primejdii și de pedepse⁵¹, de năvălirea neamurilor și de cumplitele cazne de dincolo.

Și acum...

⁴⁵ Cf. Ps. 44, 15.

⁴⁶ Cf. Is. 42, 7.

⁴⁷ Cf. Ios. 5, 15.

⁴⁸ Cf. Ios. 5, 13-15.

⁴⁹ Cf. Apoc. 12, 7-9.

⁵⁰ Cf. IV Mac. 13, 16-17.

⁵¹ Cf. II Cor. 11, 26.